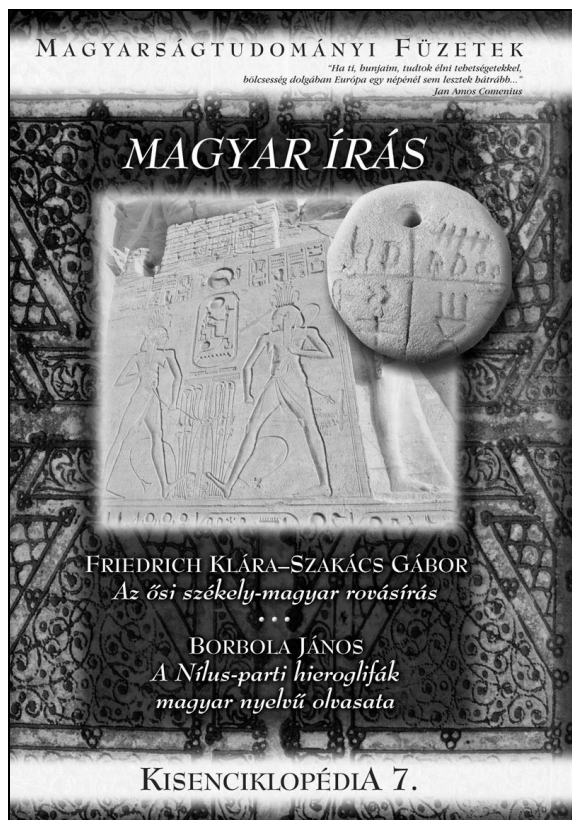

Záhonyi András könyvismertetése

MAGYAR ÍRÁS

A Magyarok Világszövetségének legújabb füzetek a székely-magyar rovásírásról és a Nílus-parti hieroglifák magyar nyelvű olvasatáról

A füzet első részében **Friedrich Klára** és **Szakács Gábor** tanulmányait olvashatjuk, melyeket az ősi székely-magyar rovásírásról készítettek. Ezzel a fejezettel ismertetőnkben részletesebben is foglalkozunk majd.

Borbola János (Hágában élő fogorvos, aki egyiptológiai tanulmányokat is folytatott) módszert dolgozott ki az egyiptomi hieroglifák magyar nyelvű, közvetlen olvasására. Erről röviden a „Magyar írás” második részében számol be (bemutatva az egyiptomi feliratok során alkalmazott rébuszrendszert). A szabályos hangváltozások elméletét kritizálva új érveket sorol fel finnugor nyelv- és néprokonságunk megítélésével, valamint lassan változó, ragozó anyanyelvünkkel kapcsolatban.

A füzet végén **Patrubány Miklós** úr (az MVSZ elnöke) gondolatait olvashatjuk a **Magarságtudományi Füzetek**ről. A 2004-es és 2008-as MVSZ Világkongresszus keretében megrendezett **A Ma-**

gyarság és a Kelet c. őstörténeti konferenciák sikerén felbuzdulva fogalmazódott meg a remek gondolat, hogy olcsón, izléses borítóval, jó képanyaggal juttassuk el az olvasókhöz „elhallgatott múltunk” titkait, írásemlékeink, nyelvünk, hagyományaink kevésbé közismert részleteit.

Bakay Kornél, **Molnár V. József**, **Kiss Dénes**, **Mario Alinei**, **Friedrich Klára** stb. írásai és fontos témakörök (pl. Trianon, a Pozsonyi Csata, népiünk és nyelvünk eredete, a szkíták, hunok avarok és magyarok története, kultúrája, művészete, az ókori magaskultúrák bemutatása, a székely-magyar rovásírás eredete, története, emlékei) szerepelnek az induláskor 10000-es példányszámban megjelenő Füzetek tématervei között.

A füzetet az USA-ban élő szerkesztőbizottsági tag, **Botos László** bíztató szavai zárják (ő egyben a **Magarságtudományi Füzetek** kiemelt támogatója is).

Az ősi székely-magyar rovásírás

Friedrich Klára és férje a Kárpát-medencei Rovásíró Versenyek főrendezői, a rovásfeliratos helységnevtáblák felállításának kiváló harcosai, a boszniai (visokoi) piramisok feliratainak tanulmányozói. Remekül népszerűsítik országszerte a rovásírást és tanítását. Több tanulmányban és könyvben is leírták már elképzeléseiket, tapasztalataikat, adtak naprakész összefoglalót (a leletek helyszíneinek felkeresése után) erdélyi rovás emlékeinkről.

Most is remek áttekintést adnak a székelyföldi írásemlékekkel kapcsolatos legújabb hírekről, kutatási eredményekről.

A kötet megemlíti a www.osmagyar.kisbiro.hu honlapot is, melyen **Mellár Mihály** számol be arról, hogy állítólag megfejtette a minősziak nyelvét és írását (lineáris A).

A képanyag általában kiváló, de három gyenge minőségű képen nem látszik jól a felirat (22. o., 26. o., 54. o.).

Egy észrevétel: rovásfelirataink dokumentálása minden magyar ember kötelessége. A homoródkarácsonyfalvi kő lefényképezése nem szakmai dicsőség, hanem belső késztetésből fakadó szolgálat. Nem érdemes versenyt rendezni, ki fotózta le először (esetünkben Forrai Márton és Szakács Gábor, vagy Rostás László). Mindegyiküknek köszönjük, hogy megtették!

A füzet címlapján a *Tatárlakai Korong és II. Ram-szesz kartusa* egybemontírozva látható, azt sugallva, hogy az egyiptomi és a Kárpát-medencei írás szoros kapcsolatban állnak egymással.

Sir John Bowring (a *Poetry of the Magyars* kötet szerzője) említi, hogy

„F. Thomas három kötetet írt annak bizonyítására, hogy a magyarok az ősi egyiptomiak leszármazottai (Conjectuare de Origine, prima sede et lingua Hungarorum. Buda, 1806).”

A háromkötetes műről azonban még Borbola János, a kötet egyik szerzője sem hallott, a magyarországi könyvtárakban pedig nem található meg.

Friedrich Klára nem ért egyet a bogárjelek egyiptomi képírásból (a szkarabeusz jeléből) történő származtatásával (lásd 14. oldal). Ezért a címlap nincs teljes összhangban elképzeléseivel.

A **kisunyomi kerámiatöredék** (37. oldal) Károlyi Mária régész nő ismertette 1983-ban.

Az agyagkanál feltételezhetően csillagtérkép is (hasonlóan a karanovoi, alvai, tordosi és tatárlakai koronghoz) – az asztronómiai-asztrológiai kérdéskörben kevésbé járatos szerzőpáros azonban írásában ezt a szakirodalomban részletesen tárgyalt lehetőséget meg sem említi.

A **Csíkszentmihályi (Csíkszentmiklósi, Csíkszentmártoni) felirat(ok)** bemutatása alapos munka. Remek meglátás, hogy a „GY”-re hasonlító, két kis jobbra felfelé tartó mellékvonallal rendelkező jel „i” hangértéket jelöl.

Sebestyén Gyula logikus „átírása”, Mandics Görgy precíz oknyomozása mellett bizonyta-

lannak tűnik a felső sorban – a „megettig fogván” olvasat helyett – a szerző által javasolt „emelt tiglio (tigefo, tigenyfo) ál(l)ván” értelmezés. Ezt az olvasatot Friedrich a latin tignum /gerenda/ szó és a feltételezett G-L tévesztés alapján ’hozta össze’.

Egy példa a füzetben szereplő pontatlan **fordításra** (melyet a jószándékú segítő, egy székeley egyetemista készített románból):

O istorie a criptologiei române^oti /fordítása: „A román íráskutatás története”, a füzetben azonban a magyartalan „A román írástudomány egy történelme” szerepel/.

Az énlaki gyülekezeti gondnok „libuskájának” említése Friedrich írásában (19. o.) pl. nem kutatói, hanem ismeretterjesztői megközelítést tükröz.

Az **irodalomjegyzékben** főleg a régebbi „klasszikusok” műveivel találkozunk. A rovásírás szabványosítását célul kitűző „csapat” (dr. Hosszú, Rumi, Sipos), és könyvük, *Az élő rovás* meg sincs említve, pedig a 2008-as gödöllői szakmai tanácskozáson Friedrich maga is tartott előadást /a ’K’ betűk használatáról, a „Csudabogarakról” (bogárjelekről)/, előadásainak anyaga pedig szerepel az említett könyvben.

A rovás emlékeinket CD-n összegyűjtő Libisch Győző, Varga Géza (Írástörténeti Kutatóintézet), Varga Csaba (a *Jel, jel, jel avagy az ABC 30000 éves története* szerzője), a miskolci rovás tanár Sólyom Ferenc, Fűr Zoltán kutató neve ugyancsak nem szerepel még az irodalomjegyzékben sem. A Szakács-családdal együtt kiránduló turisták nevei azonban félkövér betűkkel jelennek meg a füzetben.

Az utóbbi években megjelent könyvek közül (saját művein kívül) a szerzőpáros egyedül Mandics Györgyre hivatkozik (*Róvott múltunk*. Irodalmi Jelen, 2010).

Nem derül ki pl., vajon olvasták-e a szerzők Erdélyi István és Ráduly János nemrég megjelent könyvét (*A Kárpát-medence rovásfeliratos emlékei a Kr. e. 17. századig*, Masszi Kiadó, Bp., 2010) vagy Vékony Gábor tanulmánykötetét (*A székeley írás emlékei, kapcsolatai, története*, Nap Kiadó, Bp., 2004).

E két könyvről annyit érdemes megemlíteni, hogy kutatók számára íródott, így a nagyközönség (lelkes érdeklődők, újságírók, tanítók, orvosok, műszakiak stb.) számára nehezen emészthető.

A rovásírás-szakmán belüli sértődésekben, vádaskodásokban, elhallgatásokban bizonyára a „szakmai féltékenység” is közrejátszik. Pl. az ismeretterjesztésben kiváló, remek pedagógusi érzékkel rendelkező oktatók népszerűségét, sikereit megirigyelheti a kevésbé ismert kutató. Ezért kritikával illetheti a nagyobb önbizalommal rendelkező, sikeresebb oktatók-szervezők kutatói módszereit, (időnként túlságosan is) bátor olvasatait, stílusát. Erre lehet „viszontválasz”, hogy a kritikus hangú vagy elvontan fogalmazó kutatók forrásmunkái gyakran „kimaradnak” az ismeretterjesztő művek irodalomjegyzékéből. Érdemes lenne ezzel a sértődékeny hozzáállással mielőbb szakítani!

Fontos kérdésfelvetések a füzet kapcsán

Törvénnyel üldözte-e Szent István és I. András a „régii scythiai nemzeti hitet” és a pogány írást?

Friedrich szerint igen. Más kutatók azonban felteszik a kérdést: ha az üldözés ténye igaz, akkor hogyan maradt fenn a középkori templomainkban annyi magyar nyelvű rovásfelirat?

Jobbról balra és balról jobbra is írtak őseink?

Hamisítvány-e a margitszigeti rovásfeliratos kő?

Mi a kétféle „K” szerepe?

Miért csak 3 „bogárjel” szerepel a (a tíz, különféle ábécékben létezőből) a bolognai botnapción és a Konstantinápolyi Feliraton?

A neveket, idegen szavakat kiejtés szerint (fonetikusan) vagy betűhelyesen írjuk-e át?

A Bethlen Gábor gyergyószentmiklósi szobrán olvasható rovásfeliraton miért néz „visszafelé” (balról jobbra) rovásírásunk „M” jele (25. oldal)?

A füzet fontos megállapításai

Barta József szerint rovásszám-jegyekkel lehet számtani műveleteket is végezni.

A vargyasi keresztelődmedence gyakran jelenik meg a világhálón mint az újfundlandi múzeum „rovásírásos viking köve”. (Vajon jó szándékú

tévedésről van-e szó, vagy a magyar őstörténet kigúnyolásáról?)

A Sepsiszentgyörgy melletti **Kilyén** unitárius templomának feliratának olvasatai közt említésre kerül a BaNDIKO /Ráduly/, a BENEDEK diák /Friedrich/ – de a Bandi Kilyé(n) /alíírás/ sem elképzelhetetlen.

A kolozsvári Történeti Múzeum /a tatárlakai és tordosi leletek itt vannak kiállítva/ felújítás miatt 2009-től bizonytalan ideig zárva tart.

A külföldi szerzők (többek között az angol és német nyelvű székely-magyar rovásírásos szakirodalom hiánya miatt) *Danube Script*-nek vagy *Old European Writing*-nek nevezik rovásábécénk jeleit. Ez alapot ad arra, hogy rovásjeleink nagyobbik részét türk, glagolita, arámi, szogd stb. átvételként eredeztessék.

Vékony Gábor régész-nyelvész írta (Életünk, 1985):

„A székely írásra vonatkozó későbbi adatokból... kiderül, hogy annak sokkal régebbi története van, hogysen a Balkán-félszigetről felvándorló románoknak ahhoz valami közük lenne.”

D. *Dulcu* (a füzetben tévesen Dulciu) nemrég mégis leírta román nyelven, hogy a csak 1100-1200 között a Kárpát-medencébe érkező székelyek a dákoktól, órománoktól (óvlachoktól) vették át írásjeleiket. Ehhez „bizonyítékként” az „óromán írásemléknek tekintett”, kb. 5-7000 esztendősi tatárlakai korong és tábla jeleit használja fel. (www.erdely.ma/mozaik.php)

A „Magyar írás” jó felbontású fényképeket tartalmaz a román nyelvű tatárlakai emlékműről és román nyelvű feliratairól (készítőjük: Víg Sándor), melynek avatásán sem az erdélyi, sem az anyaországi magyarság nem képviseltette magát. Ez a figyelmetlenség és közöny rövid és hosszú távon is gyengíti a magyar nemzettudatot, hagyományaink megőrzésének lehetőségét.

Pedig volna mit őrizni: a füzet szerzőinek megállapítása szerint a magyar az egyetlen nemzet Európában, amelynek a kereszténység térése előtt is volt saját (azaz nem másoktól átvett) írása!

KÖNYVEKRŐL – ŐSZINTÉN

Amatőrök, dilettánsok, veszedelmes délibábkergetők, deviánsok, laikusok, árvalányhajások, ocsú, ingovány... röpködnek a jelzők némely „tudományos” munkákban azok felé, akik nem rendelkeznek oklevéllel arról, hogy véleményt nyilváníthatnak a kérdéses tudományterületen.

Ezt a finnugristáktól megszoktuk, mi sem tekintjük őket tudományosnak, hiszen eddig nem tudták bizonyítani elméletüket. Idén azonban olyan rendezvény keretében is megrostálták az ott megjelenhető műveket, amelyet eddig magyarnak és nemzetinek hittünk.

A 2010-es bugaci **Kurultajon** több szerző művét nemkívánatosnak nyilvánították, tudománytalanak nevezve azokat. Idézet **Püski Sándortól**:

„Bíró András személyes találkozásunkkor elmondta, hogy mivel a rendezvényen szeretnék a szakmaiságot megőrizni, arra kér, hogy az őstörténetben, régészetben csak olyan könyvekkel jelen-jek meg, amelyek állításai tudományos módszerekkel alátámaszthatók, vagy legalábbis tudományos igényességgel vannak megírva és ellenőrizhető forrásokból (valós leletek, dokumentumok) merítenek...

Érvelését elfogadtam, de mivel őstörténetben nem vagyok szakember, elküldtem számára egy listát, az ebben a témában megjelenő könyvekről. Ebben a listában bejelölték, hogy mely könyveknek nem szeretnék ingyen reklámot csinálni egy tudományos kiállítás szomszédságában.”

Szilaj csikó/2010/július/15/6-7. oldal

Számomra két, már elhunyt szerző kitiltása volt a legérthetlenebb és legostobább.

Egyikük **Torma Zsófia** (1831-1899), a világ legelső régésznöje, akit már Hunfalvy Pál sem kedvelt, nemcsak mai követői. Bár nem volt régész diplomája, mégis az emberiség műveltsége szempontjából mindeddig legjelentősebb feltárást végezte az erdélyi Tordoson és környékén.

A kommunizmusban diplomát szerzett régészek közül talán kettőt tudnék mondani, aki hozzá mérhető jelentőségű eredményeket ért el. A 19. sz. végén Torma Zsófia alkalmazta először a régészet-

ben a komplex vizsgálati módszert. Erről bővebben írok az *Ősök és írások* c. könyvünk (2008) 13. oldalán.

A másik szerző Amadé **Thierry** francia tudós. *Attila történelme* című műve Szabó Károly fordításában 1865-ben jelent meg magyarul. Thierry azon kevés külföldi szerzők közé tartozik, akik **nem gyűlölettel írtak Attiláról**.

Talán éppen ez a bajuk vele a kitiltóknak. Biztosak lehetünk abban, hogy a kitiltók töredékét sem olvasták eredetiben annak a latin és görög nyelvű szakirodalomnak, amelyet Thierry felhasznált.

A Kurultaj szervezője, **Bíró András Zsolt** a Magyar Nemzetben is megnyilatkozott népünk számára 2010. július 10-én. Ebből részletek:

*„...bár egyre több régész, történész, genetikus, antropológus van az oldalunkon-és kell távol tartanunk magunktól a **sumerológus délibábkergetők** hadát, akik a legveszedelmesebbek, mert hiteltelen, nevetséges elméleteikkel muníciót szolgáltatnak a nemzetellenes erőknél...Ezek legnagyobb részét önjelölt 'kutatók' által kiokoskodott tézisek, melyek megalapozatlanok tudományosan...viszont súlyos zavarokat okozhatnak a kollektív nemzettudatnak.”*

Bíró **genetikus**, tehát **laikus** a sumerológia területén, így tudományos érvényességgel nem nyilatkozhat erről.

Innen viszont már mindenki maga döntheti el, hogy melyik laikus elmélethez csatlakozik.

A dilettánsok ellen felhozott leggyakoribb vád, hogy nem tudományosak. Nézzünk akkor két művet, amelyek a „hivatalos tudományosság” jegyében születtek.

Az első kapcsolódik a Kurultajhoz, erre az alkalomra jelent meg a Püski-Masszi Kiadónál 2010-ben, bár már a rövid idővel azelőtt megrendezett *Könyvhéten* kapható volt.

Szerzők: **Erdélyi István - Ráduly János**, címe: **A Kárpát-medence rovásfeliratos emlékei a Kr. u. 17. századig.**

Az ígéretes cím ellenére ezen emlékeknek csak töredékét találjuk a (csupán) 138 oldalas könyvben.

Az *Előszót* Hosszú Gábor írta, aki kandidátus, egyetemi docens ugyan, de címeit elektromérnök-ként szerezte, tehát az írástörténet területén **dilettáns**, laikus stb. Bár a *Magyar Narancs*, az SZDSZ közeli ifjúsági heti vagy havilap a 2004. november 18-i számában a *Politikai okkultizmus Magyarországon, Ocsú kontra búza* című cikkben **írászakértőnek** nevezte ki.

Ugyanebben a számban a székely rovásírás eredetéről Erdélyi István régész-történész, az *Eleink* című folyóirat szerkesztője nyilatkozott. Tehát Erdélyi Istvánnak és Hosszú Gábornak nem az itt tárgyalt könyv az első együttműködése. (*Magyar Narancs*, 2004/10/28 és 2004/11/18, valamint *Kőbe vésték, fába rótták* című könyvünk, Szakács Gáborral közös válaszukkal együtt, 2005/157. oldal).

A *Magyar Narancs* ezen sorozatában támadások érték Dr. Bobula Idát, Badiny Jós Ferencet és többeket, akiket most a **Kurultaj**ról is kitiltottak. Figyelemre méltó, hogy a *Kurultaj* szervezőinek is ugyanazok ellen van kifogása, mint a *Magyar Narancs*nak.

Térjünk vissza Erdélyi és Ráduly tudományos könyvéhez, Hosszú Gábor *Előszavához*, mely szerint *a könyv hiánypótló, mert a Kárpát-medencei, valamint a kazár és székely magyar rovásírás teljességre törekvő katalógusa.*

Szerk. megj.: Erdélyi (és Ráduly) „különösen értékes, teljességre törekvő” művében 15 esetben (!) állapítja meg, hogy az írásemléknek nincs olvasata.

Ne tessenek átsiklani a kazár szó felett! A teljességről meg annyit, hogy ennél sokkal teljesebb és hiánypótlóbb kötetek is megjelentek már a rovásírásról, például a Ferenczi testvéreké, Csallány Dezsőé, Fehérné Walter Annáé, Forrai Sándoré. Ezeket kéne újra kiadni! A Könyvhétre jelent meg egyébként a jelenlegi legteljesebb munka, Mandics Györgytől. (*Róvott múltunk I.*)

További idézetek tömörítve Hosszú Gábor *Előszavából*, megjegyzéseimmel:

Nemzetközileg elismert szerzők: Nem értem a többes számot. Erdélyi István valóban nemzetközileg elismert. Ráduly János tanár azonban, aki az erdélyi Kibéden él, csak annak nemzetközi, aki elismeri a trianoni határokat.

Sok rovásemlékkel csak most, ebből ismerkedhet meg a rovászakértők tábora.

Mitől lehetett ez a tábor rovászakértő eddig, ha még azt a keveset sem ismerte, ami ebben a könyvben megjelenik?

A tudományos gondolkodás módszertanát megismerhetjük belőle.

Itt Hosszú Gábor elektromérnök kioktat a rovásírás tudományos módszertanáról, a helyes olvasat megtalálásának lehetőségeiről. Lerontja ezen íróasztal mellett született kioktatás hitelességét, hogy Hosszú Gábortól egyetlen olvasatot sem ismerünk.

Szerk. megj.: a pálos írásról szóló tanulmányában a penszéki feliratot megfajtatlanul tekinti, holott értelmezésére már több érdemleges próbálkozás is történt.

Hosszú elkülöníti a székely-magyar és a pálos rovásírásról. Varga Géza íráskutató szerint ez helytelen megkülönböztetés.

Sőt a könyvben megjelent rovás emlékeket sem ismeri, különben észrevette volna, hogy a kilyéni felirat *fordítva* került a könyvbe. Fel sem merül benne, hogy a rovásírás tudományos kutatásának első lépései közé tartozik, hogy ha még látható a rovás emlék, akkor odamegyünk, odaautazunk és megvizsgáljuk, lemérjük... de hát én, kis laikus tanítsak ilyen nagy tudósokat?

A könyv tudományos pontossága referenciaként használható mindenki számára.

Akkor fussunk végig a könyvön és nézzük meg, milyen a tudományos pontossága ennek a műnek!

13. és 62. oldal: *Isztanbuli rovás emlék.* Helyesen Isztambuli. Lehetne elírás is, ha nem ismétlődne meg. Így a „*rovászakértők tábora*”, mely ebből a könyvből ismeri meg az emlékeket, azt hiheti, hogy *Isztanbuli* az emlék neve.

25. oldal: A képen nem E és I rovásjel van, hanem balról jobbra A vagy Á és CS-Z vagy Z-Cs összerovás látható. A jobb oldali jel megfajtatása az enyém, tessenek majd hivatkozni!

Szerk. megj.: E. I. Erdélyi István nevének rövidítése (saját olvasata, az „a z” után) nem rovásjel-hangérték!

33. oldal: A Kiskőrös-cebepusztai tűtartó felirata nem „*Vásáry 1972*”. **Vásáry** István turkológus egyetemi tanár még nem élt az avarkorban, így őt nem örökíthették meg tűtartójukon avar elődeink. ☺

35. oldal: Nagyszentmiklós 1799-ben még nem tartozott Romániához. Nem 13, hanem 14 edényen van rovásfelirat.

Szerk. megj.: Róna-Tas András szerint is 14 feliratról van szó, melyek közül néhány többször is megjelenik.

37. oldal: Nem tudjuk meg, ki a szerzője az itt kezdődő tanulmánynak.

Szerk. megj.: nem Erdélyi István, nem Kristó Gyula, nem Bálint Csanád, nem Róna-Tas András, nem Györfly György, mert őket idézi a tanulmány. Feltehetően Vékony Gábor írta.

46. oldal: A könyvben leírtakkal ellentétben **Vékony Gábor** nem tekintette meg Erdélyben személyesen az alsószentmihályi feliratot. Ezt ő maga sem állítja sehol, például az *Életünk* 1987/4. számában sem.

Benkő Elek, a későbbi régész első hibás rajza alapján fejtette meg Vékony Gábor, kazár feliratként. A kazár kapcsolat tehát elvethető, mert hibás rajzon alapul, ezt maga Benkő Elek is hangsúlyozza. E könyv szerzői, ha oly nagy tudósok, bizonyára tudják, hol ír erről Benkő. Ha ez a megfejtés volt a kazár elmélet mestergerendája, akkor az építmény ezennel össze is omlott.

48. oldal: Igazán tréfás, hogy oly nagy **tudós**, mint Erdélyi István a televízióból rajzolja le 2008-ban Harangozó Imre leletét, míg az **amatőr** Szakács Gábor már 2007 első heteiben fényképpéssel járt lent Újkígyóson Harangozónál, majd a *Magyar Demokrata* 2007/8. számában kisebb tanulmányt ír róla, rajzon is szépen kiemelve a Nikolsburgi ábécé EMP jelével való rokonságot.

Olvasható a *Tászok-tetőtől a bosnyák piramisokig* című, 2007-ben megjelent könyvünk 250. oldalán is.

54. oldal: A helység neve nem *Bogoz*, hanem *Bögöz*.

Ez a tudományos pontosság, felelősség? És ha a „rovásszakértők tábora” ennek alapján *Bogozon* keres rovásemléket?

62. oldal: A felsorolásból hiányzik a rugonfalvi felirat, amelyet Benkő Elek fedezett fel 1981-ben. Ferenczi Géza is ír róla, valamint Ráduly is. Szakács Gábor 2009-ben egy új, kibontott falsza-

kaszon a szakirodalomban eddig le nem írt rovásjeleket vett észre, közel az 1981-ben felfedeztethez.

81. oldal: A szerzők még 2010-ben is ismeretlennek nevezik a csíkszentmártoni felirat 1751-es másolóját, holott Ferenczi Géza már 1997-ben megírta, hogy Bod Péter a másolat készítője.

Nem árurom el, hogy hol írta meg. Aki tudós, ismerje a szakirodalmat!

87. A könyv egyik nagy hibája, hogy a kilyéni felirat fordítva jelent meg.

Ez megtévesztő! Ha a „rovásszakértők tábora” így ismeri meg, akkor téves következtetéseket fognak levonni, amely tovább gyűrüzik majd. Mi (kis dillettánsok) Szakács Gáborral éppen néhány hete láttuk a kilyéni feliratot s bizony a rovás B betű a jobb oldalon helyezkedik el. A rajz sem teljesen pontos.

89 oldal: A homoródkarácsonyfalvi felirat fényképe is *fordítva* van a „tudós könyvben”.

Onnan tudom, hogy mi, „kis amatőrök” ezt is megnéztük, Forrai Márton, Szakács Gábor felmásztak a nem éppen veszélytelen toronyba. A régi mesterek fejjel lefelé illesztették vissza a követ, illene ezt tudni a tudományos-tudós uraknak.

90. oldal: A „Tatár” felirat a homoródkarácsonyfalvi templomból *fejjel lefelé* került eme Hosszú Gábor szerint „tudományos pontossággal és referenciaként is használható” könyvbe.

93. oldal: Dr. Kovács István nem 10, hanem 11 követ talált Tászok-tetőn.

A 11 kő rajza látható Friedrich-Szakács: *Tászok-tetőtől a bosnyák piramisokig* című könyv, 2007/15-18. oldalán.

95. oldal: A könyv tudósai szerint az énlakai festett rovásfeliratos mennyezetkazetta a homoródkarácsonyfalvi unitárius templom tornyának egyik szemöldökkövén található.

Hát ez sem igaz. Tíz napja láttuk rendes helyén az énlakai templomban, az orgona fölött, még azt is meg tudom mondani, hogy tavaly óta hány szúrágással lett több rajta.

96. oldal: Ráduly János *Titkok a rovásírásban* című kötetében ez a rajz bizony nem így látható. Most akkor melyik a referenciaként használható tudományosan pontos?

98. oldal: Nem *Kabátfalva*, hanem *Kobátfalva*. *Kabátfalvát* hiába keresi a „*rovásszakértők táborra*” a térképen.

111. oldal: A szokolyai köveket Szakács Gábornak és nekem 2007 aug. 1-én mutatta meg Lucza Gáborné.

Aznap a Magyar Szigeten tartottunk előadást és onnan vitt el autóval a köveket megmutatni. Ekkor hívtam fel a figyelmét ezek és a tászok-tetői kövek hasonlóságára. Akkoriban jelent meg könyvünk, amely a 40 oldalas tászok-tetői tanulmányomat is tartalmazta, Luczánénak ajándékoztam egy példányt a hasonlóság alátámasztására. Bízattam később Luczánét, hogy írjon az *Arany Tarsoly* számára a kövekről, képekkel együtt.

Csodálkozom, hogy sem ebben a könyvben, sem az *Életünk* folyóiratban, (2010/3) ahol Erdélyi István a szokolyai kövekről ír, nem történik arról említés, hogy a tászok-tetői párhuzamot én vettem észre először. Igaz, hogy csak egy dilettáns vagyok, de akkor **miért használja fel egy nagy tudós a dilettáns adatait, ha közben lenézi?** Etikusan ez?

Szerk. megj: Erdélyi István egyik „módszere”, hogy idézés nélkül kritizál, pl. egyetlen hiba bemutatása, idézése nélkül megállapítja a bibliográfiában /119-137. oldal/, hogy „*fűzet számos hibával és tévedéssel*”.

111. oldal: A pécsi címerpajzs rovásfeliratának megfejtését Forrai Sándor alapos tanulmányban bontotta ki. (Forrai Sándor: *Az ősi magyar rovásírás az ókortól napjainkig*, 1994, 285-289. old.) Erdélyi és Ráduly könyvének ezen az oldalán mégis azt olvashatjuk, hogy szakember még nem fejtette meg.

Forrait ezek szerint nem fogadják el szakembernek. Szerepelnek viszont a könyvben Ráduly János, Szekeres István, Gyórbíró István megfejtései, akik szintén nem szakemberek. Nincs semmi kifogásom ellenük, csak érdekel, hogy miért e **kettős mérce?** Miért nem szakember a tanár Forrai Sándor, aki rovásírást is tanított évtizedeken keresztül, az írástörténeti művek a kisujjában voltak, egy nagyszerű rovásírás vándor-

kiállítást is létrehozott és hatvan évig tartó rovásírásos munkássága mellett bizony eltörpülnek ezen könyv szerzőinek érdemei?

114-115. oldal: Erdélyi István hibámul rója fel, hogy a komáromi lándzsavég feliratát a magyar rovásírás betűivel fejtettem meg, szerinte ugyanis azok rúnajelek.

Erdélyi felületesen olvasta el tanulmányomat s még a képeket is összekeverte. A komáromi lándzsavégről ugyanis az én tanulmányom előtt nem jelent meg fénykép, rajz, ezeket Erdélyi csak az én tanulmányomból ismerheti. Ez megjelent honlapunkon, továbbá a komáromi Duna Mente Múzeum egy kiadványában 2007-ben és az *Ősök és írások* című könyvünkben (109. oldal). Tanulmányomban a komáromi lándzsavég párhuzamaként a koweli rúnafeliratos lándzsavéget is bemutattam. (Hosszú Gábornak címezem, hogy kifejejtette: a tudományos módszertanhoz a párhuzamok bemutatása is hozzátartozik.)

Kétszer utaztam fel Komáromba, kézbe véve alaposan tanulmányoztam a lándzsavéget, muzeológusokkal egyeztettem a munkámat.

A koweli lándzsavéget viszont csak **Sebestyén Gyula** könyvéből ismerhetjük, tehát azt nem tartottam a kezemben. Erdélyi bizonyára rájött tévedésére, hiszen a könyvben olvasható ígéret ellenére nem közölte egyik lándzsa képét sem. Etikussabb lett volna, ha tévedését elismeri és nem próbál meg lejáratni.

Ha rúnákról esik szó, Erdélyi megemlíthette volna, hogy a 24. oldalon látható orsógomb 5 jeléből 4 rúnaként is azonosítható, főként a jellegzetes TH.

117. oldal: Igen meglepő a szerzők azon összegzése, hogy a honfoglalók a kazár kaganátusban „tanulták el” a rovásírást.

Tudományos bizonyítékot, kazár ábécét (amelyet összehasonlíthatna az olvasó a magyar rovásírással) nem mutatnak a tudományos alaposságú szerzők, hiszen akkor egykettőre kiderülne, hogy a hangértékek köszönő viszonyban sincsenek egymással.

Erdélyi és Ráduly tudományos művében nincs képjegyzék!

Felhívom a tudós szerzők figyelmét, hogy a képek forrásmegjelölésének mikéntjét tanulmányozhat-

ják **Forrai** Sándor műveiben, valamint a laikus, dilettáns *Írástörténeti áttekintő magyar szempontból* című könyvében is, a 85-87. oldalig.

Szerk. megj: Erdélyi és Ráduly könyvében az ábrák nincsenek beszámozva.

Az ábrák az Erdélyi által szerkesztett, a NKÖ által támogatott másik könyvben (*A székely írás emlékei, kapcsolatai, története*, Nap Kiadó, 2004) sincsenek mindig beszámozva, feliratozva.

Ezek a hiányosságok nehezítik az említett könyvekben leírt állítások, értelmezések követését, ellenőrzését.

Erdélyi-Ráduly *tudományos pontossággal* készült művének szakirodalmában nincsenek kiírva a keresztnevek.

Ez nagyon megzavarja a tudományos pontosságot, például Kónya Ádám tiszteletreméltó sepsiszentgyörgyi tanár, sok rovásemlék felfedezője csak mint Kónya A. szerepel. Igen, A-val, még csak nem is Á-val.

Szerk. megj: a könyv hátsó borítóján Erdélyi mai, színes fotója szerepel, a nála csak néhány évvel fiatalabb Rádulynak viszont egy fekete-fehér fiatalkori fényképét láthatjuk.

Erdélyi István egyenesen deviáns irodalomnak nevezi *Őstörténeti, régészeti fogalomtár* című munkájában (Bp. 2001, 11. oldal) a nem szakember szerzők írásait és a deviánsok közé sorolja **Várkonyi Nándort** és **Götz Lászlót** is!

Azt, hogy a szakemberek kevésbé értenek a rovásíráshoz, mint a dilettánsok, annak további bizonyítéka, hogy a rovásemlékek túlnyomó többségét nem a szakemberek fedezték fel.

Lacza Tihamér: Az ókor emlékezete a sziklarajzoktól az ábécéig

Nézzünk egy másik „tudományos” könyvet is az írástörténet témaköréből, mely a világhálón át érkezett hozzám.

Lacza Tihamér: *Az ókor emlékezete a sziklarajzoktól az ábécéig* (Dunaszerdahely, 2004) című művének kezdetben igen megörültem, mert e műtől felvidéki rovásemlék-gyűjteményem kiegészítését reméltem. Csalódnom kellett.

Lacza Tihamér nem történész, régész, nyelvész szakember, de úgy osztja a „tudományos” módszertant, mintha az lenne. Foglalkozása vegyész, kémikus, lapszerkesztő.

Egy szakembertől az ember jobban elviseli a ki-

fogásokat vagy az igazságtalanságot, de számomra felháborító, hogy a kémcsövekhez bizonyára jobban értő Lacza bírálni merészeli Forrai Sándort, a tanárt és általánosságban is „déliabószokik”.

Lacza a könyv 13. fejezetében tárgyalja a magyar rovásírást, az előző részekben a kerületi könyvtárakban is könnyen hozzáférhető írástörténeti munkákból építkezik. Két csoportra osztályoz: *írásutatók és laikusok*. Magát valamilyen kideríthetetlen okból az íráskutatók közé sorolja.

Az első bekezdésben azonnal hibátlanul felmondja a hivatalos leckét: „a magyar rovásírás nem saját fejlesztésű, mivel 16 jelet a türk rovásírásból vett át, továbbiakat a görög ábécéből kölcsönzött és két jel a glagolita írásból származik”.

Abban is a szakembereket utánozza, hogy nem bizonyítja ezeket az állításait. Bizonyára bajban lenne, ha meg kéne mutatnia például a két glagolita jelet.

A magyar rovásírásról szóló részt a továbbiakban többnyire az Erdélyi István által deviánsnak nevezett Várkonyi Nándor munkájából csipegeti össze. Pl: *Várkonyi Nándor írja, Várkonyi szerint, Mint Várkonyi helyesen megjegyzi, Lapozzuk fel ismét Várkonyi Nándor könyvét, Várkonyi úgy véli...* és így tovább.

Már maga is szégyelli ezt a sok „várkonyizást”, ezért rosszmájúan megjegyzi: „A zavarba ejtően tájékozott és mindenre odafigyelő Várkonyi...” Még a tudását is bűnéül rója fel Várkonyinak, zavarbaejtő számára egy nem szakember nagy tudása, bosszantja, hogy a szakembereknél nem talál ekkora ismeretanyagra.

Hosszú Gáborhoz hasonlóan ő is kioktatja az olvasót tudományos módszertanból (megfigyelhető, hogy a valódi tudással rendelkezők soha nem módszertanoznak) és ismét két csoportba osztályoz, vannak ugye a *tárgyilagosak, tudományosak*, meg az *önjelölt délibábos nyelvészkedők...sumer-magyarosok*. Utóbbiakhoz sorolja Forrai Sándor két munkáját, az *Ősi magyar rovásírás az ókortól napjainkig* és a *Magyar rovásírás elsajátítása* címűt.

A 142. oldalon az etruszk kapcsolatot merő képzelgésnek bélyegzi.

Bár könyvében megjelenik az etruszk betűsor,

Lacza nem vette a fáradtságot egy egyszerű összehasonlításra sem. Forrai Sándor könyvében is tanulmányozhatta volna az erre vonatkozó táblázatokat. Laczát később bizonyára mélyen lesújtotta, hogy a nyelvészeti tudományos fokozatokkal bőven rendelkező Mario **Alinei** kapcsolatot talált a magyar és etruszk nyelv között.

Ugyancsak a 142. oldalon tagadja ki a magyarság elődeinek művelődéstörténeti emlékei közül a **Tatárlakai Korongot**.

Az ilyen kitagadásoknak köszönhetjük, hogy a románok rátették a kezüket erre a fontos erdélyi leletre. A román törekvésről Szakács Gábor írt a *Magyar Demokrata* 2010/35. számában.

Lacza bírálja **Forrai Sándornak** azt a táblázatokkal és számokkal alátámasztott megállapítását, mely szerint a magyarok a türköktől függetlenül jutottak a rovásírás birtokába. Azonban semmiféle ellenbizonyítékot nem tud bemutatni.

A 143. oldalon ő is téved a Nagyszentmiklósi Kinccsel kapcsolatban, mint Erdélyi és Ráduly, nála már csak 12 edényen van rovásfelirat.

Ugyanezen az oldalon Forrai Sándor tudása iránt érzett ellenszenvé annyira befolyásolja, hogy Kukai Sándor építésznek tulajdonítja Forrai szépen felépített és bizonyított megfejtését (*Aba szentjei vagyunk, aki Eszter, Anna, Erzsébet*) a pécsi kőbe vésett címerpajzsról.

Ellenőrizhető: Forrai Sándor: *Az ősi magyar rovásírás az ókortól napjainkig*, 1994, 285-289. oldalán. Forrai tisztességesen közli Kukai megfejtését is a 287. oldalon (aBA, ToRoD TeGYÜNK, KAJSZaTaS, ANYa ZseBeD). Erdélyi és Ráduly kihagyta, Lacza másnak tulajdonítja, tudományos művekhez méltánytalan elbírálások ezek.

A 144. oldalon azt írja, hogy a székelyderzsi téglán szerepel az 1431-es évszám is.

Nincs ott! Ferencziék is leírták és láttuk is Szakács Gáborral, hogy nincs rajta. Ajánlom Ferencziék könyveit, ők tanult régészek, történészek voltak, tehát Laczának sem lehet ellenük kifogása.

147. oldal: A homoródkarácsonyfalvi rovás emléket nem Szőke István fedezte fel 1944-ben, ha-

nem Debreczeni László építész 1937-ben.

Lacza úr az osztályozás és módszertanozás helyett inkább a szakirodalmat tanulmányozná, hogy tudományosabb ismereteket adhasson tovább.

Ugyanezen az oldalon Lacza téved, amikor az 1501-ből származó csíkszentmártoni feliratot (nevezik csíkszentmiklósinak és csíkszentmihályinak is) *csíkszentkirályinak* nevezi.

Mint látjuk, sokféleképpen nevezik, de *csíkszentkirályinak* nem. Ha Forrai Sándor könyvét nemcsak bírálta, hanem figyelmesen el is olvasta volna, nem követte volna el ezt a hibát, amelyet sajnálatosan átvesznek majd a Laczához hasonlóan tájékozatlanok.

Lacza Tihamér a 150. oldalon összegez:

A régi magyar rovásábécé 34 jelből áll.

Téved: 32-ből áll. 34 azután lett, hogy **Magyar Adorján** beillesztette az Á és É betűt ábécéjébe. Lacza forrása itt Nyers Csaba kis zsebnaptára lehet, azonban ennél régebbi betűsorokat sem árt ismerni annak, aki a délibábosokat és Forrait osztorozza.

16 rovásjelünk azonos a türkkal.

Téved. A türkkal alakilag és hangértékben egyetlen betű azonos, az N. Tessék egy türk és magyar rovás betűsört egymás mellé tenni és összehasonlítani. Ez talán nem okoz gondot annak, aki olyan szellemi magasságokban tanyázik a délibábosok és laikusok fölött, mint Lacza.

Szerk. megj.: Forrai táblázatában (*Az ősi magyar írás az ókortól napjainkig*, Antológia K., Laki-telek, 1994, 70-71. oldal) 3 alakra és hangértékre megegyező jelet említ: az N mellett az SZ-t és az S-t (pontosabban egyik jelváltozatukat).

2 rovásjelünk az ószláv glagolita betűsorból származik.

Miért nem tetszik végre bemutatni? Nem kell ezt buddhista imamalomhoz hasonlóan folyton forgatni, tessék a két jelet bemutatni és kész. De megígírom, hogy amikor Cirill (Konstantin) megalakította a glagolita írást a 9. században, akkor már nekünk legalább kettőszáz éve volt írásunk. Gondolok itt az avarkori csont tűtartókra, közülük is a leghosszabb feliratúra, a szarvasira. Szakács Gáborral jelen voltunk, amikor a Tudományos Akadémián 1985-ben filmen bemutatták a mikroszko-

pikus felvételeket a karcolatokról. Tehát nem kellett glagolita betűket átvennünk.

151. oldal: *A székelység török eredetű.*

Tessék egyszer erről Székelyföldön a székelyeknek előadást tartani! Előtte nem árt néhány hosszútávfutó edzésen részt venni.

A 195. oldalon Lacza felteszi művére a koronát: *A magyar az uráli finnugor nyelvek közé tartozik.* Nincs megjegyzésem, mert Anyukám arra nevelt, hogy ne beszéljek csúnyán.

Hiányolom Lacza tudományos könyvéből és szakirodalmából **Erneyi József** felvidéki rováslelki gyűjtő nevét.

Az Országos Széchényi Könyvtárban bukkantam rá, amikor a Túróci Fakönyvhöz kerestem adatokat. Tudományos szerzők, ne tessék kifogásolni, hogy **Széchényi**nek írtam a könyvtárat, vagyis két É-vel, mert nem Istvánról, hanem édesapjáról, Ferencről nevezték el, aki két É-vel írta.

Lacza könyve a kerületi **közkönyvtárakban** hozzáférhető írástörténeti művekhez képest csupán három dologban nyújt újat.

1. Ostorozza Forrai művét. Azok meg sem említik.
2. Olvashatunk benne Tipary László munkásságáról a felsőszemerédi rováslelkekkel kapcsolatban.

3. **Nincs benne képjegyzék.** A közkönyvtáriakban viszont van, megtudjuk belőlük, hogy ki készítette a rajzokat, táblázatokat fáradságos munkával.

Ez valami új, nagyon tudományos dolog lehet, hogy a „tudósok” csak átveszik a képeket, de nem írják meg a képek forrásait, mert Erdélyi-Ráduly könyvében sincsenek megadva.

Végül következék a tudományok fellegvárából, a Tudományos Akadémiáról egy szerző, Honti László, finnugrista nyelvész, aki a *Nyelvrokonságról. Az török, sumer és egyéb áfium ellen való orvosság* című könyvet szerkesztette. 2010-ben jelent meg a *Tinta* Kiadónál.

Forrásom a *Magyar Nemzet* 2010/8/21-i száma, Balázs Géza írása, 35. oldal. Nézzük, hogy egy akadémikus milyen finom tudományos stílusban adja elő véleményét:

Tömörítve: „*tömény butaságok kiagyaltása, frusztráció, nagyfokú németellenesség, aminek erős an-*

tiszemilizmus a kísérője, józan gondolkodásra képtelen emberek, legtöbbször felművelt emberek, az ezen csoportba tartozó nyelvészek néme-lyike évente egynél több könyvet maga alá ereszt, szellemi lumpenproletáriátus, bohózatba illő teóriák...”

Van azért egy nagyon nagy igazság is Honti úr mondatai között: „*Némelyek pedig ugyanezen személyek közül mintha megfélemedtek volna arról, hogy a Kádár-érában párttitkárként vagy éppen rendőrségi titkos ügynökként védelmezték és építgették a szocialista demokráciát*”.

Összegzés

Mint a *Kitiltva, betiltva* című írásomban jeleztem, mind a finnugor, mind a török nyelvrokonság tudósai rendelkeznek szakdiplomákkal, doktori címmel. Mivel ezek az urak és hölgyek azt tartják, hogy ezektől a diplomáktól tudományos valaki, akkor bizony felmerül a gondolat, hogy valamelyik csoport jogtalanul bitorolja a papírjait, tanszékeit, fizetését. Van itt kavargás, nemzetnek megsztása.

Szakács Gábor és jómagam szeretünk tanulni, kerestük és keressük azokat a valóban tudományos műveket, amelyek segítségével közelebb juthatunk az igazsághoz. Sajnáljuk, hogy ebből a két könyvből nem tanulhattunk semmit. Hibák a mi könyveinkben is vannak, de beképzeltség nélkül, tárgyilagosan jelenthetem ki, hogy ennyi nincs, mint az elemzett két „tudományos” műben. És még felületesen is futottam át őket, mert időm kevés az ilyesmire.

Előítéletek, címkézés, felszíniesség, pontatlanság, hibák, összemérés, egy kalap alá vevés, a szakirodalom és a rováslelkek hiányos ismerete, íróasztal melletti módszertangyártás jellemző nem csak az itt elemzett két műre, hanem mindazokra, amelyeknek szerzői tények, ismeretek közlése helyett a laikusok, dilettánsok, stb. ostorozásával próbálják leplezni a valódi tudományosság hiányát. Ezek a szerzők elvesztik jogukat arra, hogy másokat amatőrnek, dilettánsnak, laikusnak, délibábkergetőnek, árvalányhajsnak, ocsúnak, deviánsnak, tudománytalannak nevezzenek.

(*Dilettánsként „tudományos” könyvekről*
Friedrich Klára gondolatai a világhálón 2010/9/21)